

Ud over skadevirkningerne ved en offentliggørelse kan også erhvervshemmelighedernes karakter indgå i den afvejning, der skal foretages i forhold til offentlighedens interesse i indsigt i retssager. Oplysninger om eksempelvis omsætningstal, udviklingsplaner mv. vil således snarere kunne undtages fra aktindsigt end oplysninger, der angår sundhedsmæssige eller miljø-mæssige problemer hos virksomheden eller dens produkter, og som har betydning for sagen. For visse sager om miljøspørgsmål foreslås en særlig regel om aktindsigt i oplysninger om emissioner, der er relevante for beskyttelsen af miljøet, jf. lovforslagets § 7 (ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger).

Parterne har naturligvis mulighed for allerede i forbindelse med sagens afgørelse at henlede rettens opmærksomhed på det, hvis der er oplysninger om erhvervshemmeligheder, som bør udelades, hvis der søges om aktindsigt i dommen.

I tvivlsomme tilfælde vil det i øvrigt under alle omstændigheder være naturligt at indhente en udtalelse fra de pågældende, før retten beslutter, om hensynet til offentlighedens indsigt i retssager eller hensynet til de pågældende konkret skal være udslagsgivende, jf. bemærkningerne til det foreslåede § 41 e, stk. 2.

Undtagelsen vedrørende virksomheders erhvervshemmeligheder kan kun anvendes på offentlige myndigheder, i det omfang myndigheden driver erhvervsvirksomhed på lige fod med private.

Den foreslåede § 41 b regulerer aktindsigt i form af udlevering af *kopi*, herunder i elektronisk form, hvis dokumentet foreligger i elektronisk form hos retten. Der er imidlertid naturligvis ikke noget til hinder for efter anmodning at give aktindsigt i form af *gennemsyn* som alternativ til udlevering af kopi, hvis det forekommer hensigtsmæssigt.

Med hensyn til *fremgangsmåden* ved behandlingen af anmodninger om aktindsigt henvises til den foreslåede § 41 e og bemærkningerne hertil. Om *betaling* for udleverede kopier henvises til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 41 c

Bestemmelsen angår aktindsigt for enhver i skriftlig forelæggelse og procedure samt endelige påstands-dokumenter.

Bestemmelsen knytter sig til den foreslåede § 41 b om aktindsigt i domme og kendelser, og formålet med bestemmelsen er således at sikre samme adgang til aktindsigt i de nævnte dokumenter, der har særlig nær

tilknytning til domsforhandlingen og dermed til dommen.

Stk. 1 angår aktindsigt i skriftlig forelæggelse og procedure og er først og fremmest udtryk for en tydeliggørelse og præcisering af retstilstanden.

Det blev ved gennemførelsen af reglerne om skriftlig forelæggelse og procedure i straffesager forudsat, at skriftlig forelæggelse og procedure er offentlig tilgængelig, medmindre dokumenterne er omfattet af en afgørelse om dørlukning eller referatforbud, jf. betænkning nr. 1066/1986 om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet side 279 og 296, og Folketingstidende 1986-87, tillæg A, spalte 604. Retsplejeloven indeholder imidlertid ikke udtrykkelige regler herom, og retsplejeloven indeholder heller ikke udtrykkelige regler om offentlighedens adgang til at gøre sig bekendt med de skriftlige procedureindlæg i skriftligt behandlede civile sager. På den baggrund foreslås en udtrykkelig regel om aktindsigt i skriftlig forelæggelse og procedure.

Stk. 1 fastslår det almindelige udgangspunkt, at når der er afsagt dom i sagen, kan enhver forlange at få udleveret kopi af skriftlige procedureindlæg i civile retssager; der i henhold til retsplejelovens § 387 afgøres uden mundtlig domsforhandling, og af skriftlig forelæggelse og procedure i straffesager i henhold til retsplejelovens §§ 927 b og 928 a, stk. 2 og 3, medmindre dokumenterne er omfattet af et forbud mod offentlig gengivelse, jf. retsplejelovens § 31 b (lovforslagets § 1, nr. 6).

Forslaget indebærer, at der vil være adgang til aktindsigt i den skriftlige forelæggelse og procedure på samme tidspunkt, som der er adgang til aktindsigt i dommen. Hvis sagen afsluttes uden dom, eksempelvis fordi parterne forliger sagen, vil anmodninger om aktindsigt i den skriftlige forelæggelse og procedure skulle behandles efter reglerne om aktindsigt i øvrigt, dvs. den foreslåede § 41 d (særlig interesse) eller den foreslåede § 41 g (meroffentlighed).

Stk. 2 angår aktindsigt i endelige påstandsdokumenter i civile sager og er udtryk for en nydannelse.

Det foreslås, at enhver, når der er to arbejdsdage, til domsforhandlingen begynder, som udgangspunkt har ret til at få udleveret kopi af endelige påstandsdokumenter som nævnt i retsplejelovens § 356 a.

Muligheden for at få udleveret kopi af endelige påstandsdokumenter nogle dage før domsforhandlingen (og ikke først ved domsforhandlingens begyndelse) giver bl.a. journalister mulighed for at tage stilling til, om sagen har en sådan journalistisk interesse, at der er grund til at overvære domsforhandlingen.